

כל האומר הקב"ה ותרן יותרו מעיו (ג.). איתא נסס הרבי ר' זושא זצ"ל, היינו שיהיה ותרן צממונו וגם לוותר עלנו, על ידי זה מדה כנגד מדה יהיה כציוול ותרן נגדו.

יכהן פאה, דרוש כ"א לשנה"ג.

כל האומר הקב"ה ותרן הוא יותרו מעיו - חיו (ג.). פירש הרה"ק רבי משולם זוסיא מאניפולי ז"ל, מי שרונה שהקצ"ה יוותר לו על מטאיו, "יוותרו מעיו", יפקיר הצני מעיים שלו, רצונו לומר האכילה ושמיה.

אור הגנוז, צ"ק.

סנהדרין

לאימת אתי מר אמר ליה היום, אתא לגבי אליהו וכו', אמר ליה שקורי קא משקר בי דאמר לי היום אתינא ולא אתא. אמר ליה: הכי אמר לך היום (מהלס נה, ז) אם בקולו תשמעו (מס.). נסס מוהר"ר זוסיא [מאניפאלי] ז"ל, ששאל לו אחד על הגמרא והיה לאותו אדם

קשה דבר זה. והשיב: דהנה דרך כל אדם שאין מוחו יכול לעמוד צמחשנה אחת איזה זמן, רק צכל עת קלר מתהפך ממחשנה זו לאחרת, ומשה רבינו ע"ה היה לו מח גדול והיה יכול להיות צמחשנה אחת ג' שעות, מה שאין מדריגה זו נסוס אדם, רק צציתא המשיח יוכלו לעמוד צמחשנה אחת כל היום, וזה יהיה צחינת משיח, וזהו היום אס צקולו תשמעו, פי' כל היום, אז יצוא משיח.

אמרי פנתס השלם, שער עולם ומלואו.

אבות

שנים שיושבין ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב לצים, שנאמר (מהלס א, א) ובמושב לצים לא ישב (ג, צ). ויש לדקדק היכן נרמז צהפקוק שאס אין ציניהם דברי תורה שזה מושצ לצים. ויש לומר דהענין הוא כך שאס צני אדם יושצין ועוסקין צמורה, נעשה צהמקוס ההוא רשימה, שאס אח"כ יושצין שס צני אדם גורס המקוס ההוא שגס הס יעסקו צמורה, וכן צהיפך ח"ו שאס יושצין צני אדם ועוסקים צדצרים האקורים, גורמים צזה

ע"ש. ועל פי זה יש לדרוש גם כן כאן באופן זה, והכי פירושו דקרא זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד [ואז חשוב זה] יקריב אותו [כלומר כאילו הקריב את עצמו], שהקרבן שהביא אל פתח אהל מועד נחשב בעיני השם ית' כמו שהקריב את עצמו כדברי הרב האלשיך ז"ל, וכיון שחשוב כאלו הקריב את עצמו, הרי נחשב זה מסירת נפש ממש שמוסר את עצמו לקרבן, וכיון שמוסר נפשו שוב יוותר הקדוש ברוך הוא נגדו, וכדברי רבינו הרבי ר' זושא זצ"ל, וזהו לרצונו לפני ה' שהכל שיבא עליו מלפני ה' יהיה הכל לרצונו שהקדוש ברוך הוא יוותר נגדו.

שישאר במקום ההוא רשם טומאה, ואם
אחר כך יושבין שם בני אדם לא יוכלו לעסוק
בתורה.

וזה פירוש המשנה שנים שיושבין ואין
ביניהם דברי תורה, ומחמה המשנה מהיכן
בא להם זאת הלא בני ישראל הם משורש
הקדושה והיה להם לדבר בדברי תורה.
ומתוך המשנה הרי זה מושב לנים, שבמקום
הזה היה מקודם מושב לנים ועשו שם
רשימה שלא יוכלו לדבר במקום ההוא דברי
תורה שנאמר ובמושב לנים לא ישב, שמוהיר
הכתוב שלא לישב במושב לנים מטעם הנ"ל^ז.
תהלים - אסיפת אמרים.

בעשרה מאמרות נברא העולם מה
תלמוד לומר והלא במאמר
אחד יכול להבראות וכו' (ה, א). וקשה
שכיון שהיה יכול להבראות במאמר אחד למה
נחוסף עונש על הרשעים כמה שמאזדין דבר
שנברא וכו'. ושמעתי מהרב החסיד
המפורסם בשם טוב מו"ה ישראל אברהם

נ"י בהרב החסיד איש חלקים קדוש מו"ה
משולם זוסיא ע"ה, שהכונה שאלו היה
צריחת העולם במאמר אחד, לא היה צחירה,
ולא היה הסתחרות הטוב, ועל ידי שהיה
בעשרה מאמרות נמשך בחי' צחירה, והבן.
ואולי ראיתי כן באזה ספר.

דברי דוד - בושטאטש, אבות^י.

ארבע מדות באדם וכו' (ה, י). הרבי ר'
זושא זי"ע הלך פעם עם רב אחד
לקבץ מעות לדקה, בהתקצם לציט אחד
העשירים, אמר הרב שהעשיר המתגורר כאן
ידוע כקמלן, ואינו נותן כסף לדקה, השיב
לו הרבי ר' זושא, שכל זאת צדעתו להכנס
אל העשיר. כאשר ציקשו ממנו סכום כסף
לדקה, אמר העשיר שהוא אינו רוצה לתת,
בהסגירו, שבגמרא (נ"ג ט:) איחא: "הנותן
פרוטה לעני מתצרך בשש צרכות, והמפייסו
דצברים מתצרך צי"א צרכות", משמע מכאן,
שהמפייס חשוב יותר מהנותן, ואשר על כך
זוכה לצרכות יתרות.

ז. ובספר אור הגנוז (תהלים) הוסיף: ובמושב לצים לא ישב, פירש הרה"ק רבי משולם זוסיא
מאניפולי ז"ל, דהכוונה שלא יישב במקום שהלץ ישב שם. וסיפר, פעם אחת ראה לאיש
אחד שהיה מתלוצץ, ואחר כך הלך וראה בעיניו שלץ אחר ישב במקומו. וראה לקמן בערך
מלמדים ובערך ציצית ושם בהערה.

יז. והוא מתרץ שם: ויש לומר שכיון שמכל מקום היה יקר לעולם במה שנברא בעשרה
מאמרות שהרי גם שהשי"ת הוא כל יכול מכל מקום בסדר הבריאה היה סגנון הנהגה בבחי'
בלי תכלית ועשה בסגנון צמצום, ועל ידי שהמציא העולם בעשרה מאמרות להרבות על ידי
זה שכר טוב לצדיקים כי כן הוא מדתו הטוב להטיב לנבראיו עושי רצונו, מה שנמשך על
ידי זה סגנון תוספת עונש לרשעים הוא ממילא כלאחר יד.